



Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 111/21
V Lucemburku dne 22. června 2021

Rozsudek ve věci C-719/19
Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Občan Unie, vůči němuž bylo vydáno rozhodnutí o vyhoštění, může získat nové právo pobytu na území hostitelského členského státu teprve poté, co skutečně a účinně ukončil pobyt na tomto území

Takové rozhodnutí o vyhoštění totiž není vykonáno v plném rozsahu již tím, že tento občan Unie fyzicky opustil uvedené území ve lhůtě stanovené tímto rozhodnutím pro jeho dobrovolný odjezd

V rozhodnutí ze dne 1. června 2018 Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (státní tajemník pro spravedlnost a bezpečnost, Nizozemsko, dále jen „státní tajemník“) konstatoval, že FS, polský státní příslušník, pobývá na nizozemském území neoprávněně, jelikož již nesplňuje podmínky stanovené v článku 7 směrnice 2004/38¹ týkajícím se práva pobytu po dobu delší než tři měsíce, a uložil mu povinnost opustit území Nizozemska. V rozhodnutí ze dne 25. září 2018 (dále jen „rozhodnutí o vyhoštění“) prohlásil státní tajemník stížnost, kterou FS podal proti předchozímu rozhodnutí, za neopodstatněnou. Stanovil lhůtu čtyř týdnů k dobrovolnému opuštění území – jež uplynula dne 23. října 2018 – při jejímž nedodržení by mohl být FS vyhoštěn z důvodu neoprávněného pobytu.

FS v každém případě opustil Nizozemsko nejpozději 23. října 2018, jelikož německá policie jej k tomuto datu zadržela pro údajnou krádež v obchodě. FS prohlásil, že se zdržuje v Německu poblíž hranic s Nizozemskem. FS také uvedl, že se kvůli své závislosti na marihuaně denně vydává do Nizozemska za účelem jejího pořízení. Dne 22. listopadu 2018 byl zadržen pro krádež v supermarketu nacházejícím se v Nizozemsku. Poté, co byl FS zadržen a zajištěn policejními orgány, jej státní tajemník umístil do správního zajištění za účelem jeho vyhoštění do země původu. Toto rozhodnutí bylo odůvodněno tím, že existovalo nebezpečí, že se FS bude vyhýbat kontrole cizinců a bude mařit přípravu svého odjezdu nebo postupu vyhoštění.

Rozsudkem vyhlášeným v prosinci 2018 zamítl rechtbank Den Haag, zittingsplaats Groningen (soud v Haagu, pobočka v Groningenu, Nizozemsko) žalobu, kterou FS podal proti rozhodnutí o zajištění, jako neopodstatněnou. FS podal proti tomuto rozsudku odvolání k Raad van State (Státní rada, Nizozemsko), který je předkládajícím soudem. Tento soud uvedl, že rozhodnutí o vyhoštění FS je rozhodnutím o vyhoštění ve smyslu článku 15 směrnice o pobytu². Podle téhož soudu závisí otázka, zda byl FS v návaznosti na jeho návrat na území Nizozemska zajištěn oprávněně, na tom, zda měl k datu, kdy byl zajištěn, znovu právo pobytu. Soudní dvůr byl tudíž vyzván, aby rozhodl, za jakých okolností se občan Unie, vůči němuž bylo vydáno rozhodnutí o vyhoštění z jiných důvodů než veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví, může dovolávat nového práva pobytu v hostitelském členském státě.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. 2004, L 158, s. 77; Zvl. vyd. 05/05, s. 46, a oprava Úř. věst. 2011, L 327, s. 70, dále jen „směrnice o pobytu“).

² Toto ustanovení mimo jiné stanoví, že některé postupy upravené v kapitole VI téže směrnice, nadepsané „Omezení práva vstupu a práva pobytu z důvodů veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví“ (postupy upravené v člancích 30 a 31), se obdobně použijí na veškerá rozhodnutí o omezení volného pohybu občanů Evropské unie nebo jejich rodinných příslušníků z jiných důvodů než veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví.

Soudní dvůr rozsudkem vydaným ve velkém senátu rozhodl, že rozhodnutí o vyhoštění občana Unie z území hostitelského členského státu přijaté na základě čl. 15 odst. 1 směrnice o pobytu z důvodu, že tento občan Unie již nemá právo přechodného pobytu na tomto území na základě této směrnice, není plně vykonáno již tím, že uvedený občan Unie fyzicky opustil uvedené území ve lhůtě stanovené tímto rozhodnutím o vyhoštění pro jeho dobrovolný odjezd. Soudní dvůr dále uvedl, že aby občan Unie, vůči němuž bylo vydáno takové rozhodnutí o vyhoštění, mohl požívat nového práva pobytu na základě čl. 6 odst. 1 této směrnice na témže území, musí nejen fyzicky opustit území hostitelského členského státu, ale i skutečně a účinně ukončit pobyt na tomto území, tak aby při jeho návratu na uvedené území nebylo možné mít za to, že jeho pobyt je ve skutečnosti pokračováním jeho předchozího pobytu na témže území.

Závěry Soudního dvora

Aby Soudní dvůr dospěl k tomuto závěru, zaprvé zkoumal, zda je pouhý fyzický odjezd občana Unie z hostitelského členského státu dostatečný k tomu, aby rozhodnutí o vyhoštění, které vůči němu bylo přijato na základě čl. 15 odst. 1 směrnice o pobytu, mohlo být považováno za vykonané v plném rozsahu. Soudní dvůr v této souvislosti poznamenal, že časové účinky takového rozhodnutí o vyhoštění nevyplynají ze znění této směrnice. Soudní dvůr dále s ohledem na cíl sledovaný tímto ustanovením a na kontext, do něhož toto ustanovení spadá, jakož i na účel této směrnice, uvedl, že možnost hostitelského členského státu vyhostit ze svého území občana Unie, který již na jeho území nepobývá oprávněně, spadá pod zvláštní cíl směrnice o pobytu, který spočívá v zabránění tomu, aby se občané Unie a jejich rodinní příslušníci nestali nepřiměřenou zátěží pro systém sociální pomoci hostitelského členského státu během jejich přechodného pobytu. Soudní dvůr mimoto uvedl, že by výklad, podle kterého by byl pouhý fyzický odjezd občana Unie dostatečný pro účely výkonu rozhodnutí o vyhoštění, vedl k tomu, že by se tento občan Unie mohl dovolávat několika po sobě jdoucích přechodných pobytů v členském státě, aby zde ve skutečnosti pobýval trvale, i kdyby nesplňoval podmínky práva trvalého pobytu stanovené ve směrnici o pobytu. Takový výklad by podle Soudního dvora byl nesoudržný s celkovým kontextem směrnice o pobytu, která zavedla odstupňovaný systém, pokud jde o právo pobytu v hostitelském členském státě, který vede k přiznání práva trvalého pobytu.

Kromě toho má Soudní dvůr za to, že poskytnutí minimální lhůty jednoho měsíce od oznámení rozhodnutí o vyhoštění za účelem výkonu tohoto rozhodnutí³ tím, že dotčenému občanu zejména umožňuje připravit se na odjezd, hovoří ve prospěch výkladu čl. 15 odst. 1 směrnice o pobytu v tom smyslu, že rozhodnutí o vyhoštění je vykonáno, jestliže tento občan skutečně a účinně ukončí pobyt na tomto území.

Zadruhé poskytl Soudní dvůr předkládajícímu soudu užitečné informace k tomu, aby mohl na základě celkového posouzení všech okolností sporu, jenž mu byl předložen, určit, zda dotčený občan Unie skutečně a účinně ukončil pobyt na území hostitelského členského státu, takže rozhodnutí o vyhoštění, které vůči němu bylo vydáno, bylo v plném rozsahu vykonáno. Soudní dvůr v tomto ohledu nejprve uvedl, že uložit takovému občanovi, aby byl ve všech případech nepřítomen na území hostitelského členského státu po určitou minimální dobu, například po dobu tří měsíců, aby se mohl dovolávat nového práva pobytu v členském státě na základě čl. 6 odst. 1 této směrnice, by znamenalo podmínit výkon tohoto základního práva omezením, které není stanoveno ani ve Smlouvách, ani v této směrnici. Doba strávená touto osobou mimo území hostitelského členského státu po přijetí rozhodnutí o vyhoštění nicméně může mít určitý význam, neboť čím delší je nepřítomnost dotčené osoby na území hostitelského členského státu, tím spíše svědčí o tom, že její pobyt byl skutečně a účinně ukončen. Mezi dalšími užitečnými vodítky zdůraznil Soudní dvůr význam všech skutečností potvrzujících přerušení vazeb mezi dotčeným občanem Unie a hostitelským členským státem, například vypovězení nájemní smlouvy nebo stěhování. Soudní dvůr upřesnil, že relevance takových prvků musí být posouzena příslušným vnitrostátním orgánem s ohledem na všechny konkrétní okolnosti charakterizující specifickou situaci dotčeného občana Unie.

³ Stanovené v čl. 30 odst. 3 směrnice o pobytu a obdobně použitelné na rozhodnutí přijaté na základě článku 15 této směrnice.

Nakonec Soudní dvůr upřesnil důsledky nevykonání rozhodnutí o vyhoštění. V této souvislosti Soudní dvůr uvedl, že pokud z takového ověření vyplývá, že občan Unie neukončil skutečně a účinně přechodný pobyt na území hostitelského členského státu, není tento členský stát povinen přijmout nové rozhodnutí o vyhoštění na základě týchž skutečností, které vedly k vydání rozhodnutí o vyhoštění, které již bylo vůči tomuto občanu přijato, ale může se opírat o poslední uvedené rozhodnutí, aby mu uložil povinnost opustit jeho území. Soudní dvůr nicméně upřesnil, že podstatná změna okolností, která by umožnila občanu Unie splnit podmínky stanovené v článku 7 směrnice o pobytu, týkajícím se pobytu po dobu delší než tři měsíce, by zbavila rozhodnutí o jeho vyhoštění veškerého účinku a navzdory nevykonání tohoto rozhodnutí by vyžadovala, aby byl jeho pobyt na území dotyčného členského státu považován za oprávněný. Pokud jde o možnost členského státu ověřit, zda takové rozhodnutí o vyhoštění bylo v plném rozsahu vykonáno navzdory omezením stanoveným unijním právem na takovéto kontroly, je cílem některých ustanovení směrnice o pobytu umožnit hostitelskému členskému státu dbát na to, aby přechodný pobyt státních příslušníků jiných členských států na jeho území probíhal v souladu s touto směrnicí⁴. Závěrem Soudní dvůr uvedl, že rozhodnutí o vyhoštění občana Unie přijaté na základě čl. 15 odst. 1 směrnice o pobytu nelze vůči němu namítat, pokud se tento občan na základě článku 5 této směrnice, který upravuje právo vstupu na území hostitelského členského státu, vydá na toto území za jiným účelem než na něm pobývat.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

⁴ To platí zejména v případě čl. 5 odst. 5 směrnice o pobytu, který stanoví, že členský stát může od dotyčné osoby vyžadovat, aby v přiměřené a nediskriminační lhůtě ohlásila svou přítomnost na jeho území, a při nesplnění této povinnosti a povinnosti registrace může dotyčná osoba podléhat přiměřeným a nediskriminačním sankcím.